Elektronicznie podpisany przez:
Ewa Katarzyna Zarzecka
dnia 23 września 2026 r.

Uchwała nr XV/63/2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 23 września 2026 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Prusice obligacji o łącznej wartości nominalnej 16.000.000,00 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Prusicach w uchwale nr XLIII/196/2026 z dnia 12 sierpnia 2026 r.

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

1) Ewa Zarzecka — przewodnicząca,
2) Danuta Frydlewicz-Pierucka — członek,
3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości wykupu przez Gminę Prusice obligacji o łącznej wartości nominalnej 16.000.000,00 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Prusicach w uchwale nr XLIII/196/2026 z dnia 12 sierpnia 2026 roku.

Uzasadnienie

Burmistrz Gminy Prusice pismem znak RBP.41.09.2026 z dnia 9 września 2026 r. wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu przez Gminę Prusice obligacji komunalnych w kwocie 16.000.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w związku z realizacją zadań majątkowych oraz spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- uchwały Rady Miejskiej w Prusicach nr XXX/133/2025 z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie budżetu Gminy Prusice na 2026 rok, ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej w Prusicach nr XXX/134/2025 z dnia 22 grudnia 2025 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Prusice na lata 2026–2044, ze zmianami,
- uchwały Rady Miejskiej w Prusicach nr XLIII/196/2026 z dnia 12 sierpnia 2026 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych Gminy Prusice oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- sprawozdań z wykonania budżetu Gminy za lata 2023–2025 oraz II kw. 2026 roku.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2025 Gmina Prusice zrealizowała dochody w wysokości 88.086.174,19 zł, w tym majątkowe 21.597.218,45 zł, i wykonała wydatki w wysokości 103.269.116,86 zł, w tym majątkowe 37.385.647,03 zł; w realizacji budżetu uzyskano dodatni wynik operacyjny w wysokości 605.485,91 zł (przy planowanym ujemnym w wysokości 903.310,24 zł), a rok budżetowy zamknięto deficytem w wysokości 15.182.942,67 zł (przy planowanym w wysokości 20.480.632,78 zł). Zadłużenie Gminy w roku budżetowym wzrosło o 18.661.056,88 zł i na koniec 2025 r. wyniosło 79.811.336,16 zł, co stanowiło 142,50% wykonanych w tym roku budżetowym dochodów ogółem, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”. W stosunku do roku poprzedniego odnotowano wzrost dochodów ogółem o 18,1%, przy wzroście dochodów bieżących o 17,0%, i wzrost wydatków ogółem o 18,3%, przy wzroście wydatków majątkowych o 41,0%.

Skład Orzekający zauważa, że budżety realizowane przez Gminę Prusice w latach 2023–2025 zamknięto deficytami (łącznie w kwocie 45.389.585,96 zł), co wyraziło się wysokim wzrostem zadłużenia (łącznie o kwotę 44.424.192,64 zł w porównaniu do zadłużenia na koniec 2022 r.), a w konsekwencji zwiększeniem obciążenia budżetów lat następnych spłatami zaciągniętych zobowiązań.

W budżecie Gminy na rok 2026 (stan na dzień 27 sierpnia 2026 r.) zaplanowano dochody w wysokości 87.398.213,55 zł, w tym majątkowe 14.967.474,27 zł, i wydatki w wysokości 104.357.393,71 zł, w tym majątkowe 29.279.507,26 zł; deficyt budżetu w wysokości 16.959.180,16 zł i przypadające do spłaty raty pożyczek i kredytów oraz wykup obligacji łącznie w wysokości 3.725.860,00 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z wnioskowanej emisji obligacji komunalnych w wysokości 16.000.000,00 zł, niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach w wysokości 2.905.603,94 zł, wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p., w wysokości 1.480.920,67 zł oraz spłat udzielonych pożyczek w latach ubiegłych w wysokości 298.515,55 zł.

Ze sprawozdań z wykonania budżetu za II kw. 2026 r. wynika wykonanie dochodów w wysokości 41.589.204,24 zł, w tym majątkowych 2.149.775,73 zł (odpowiednio 43,6% i 9,0% planu), i wykonanie wydatków w wysokości 46.719.368,91 zł, w tym majątkowych w wysokości 9.108.433,56 zł (odpowiednio 49,9% i 36,1% planu); wynik operacyjny budżetu, stanowiący różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi, zamknął się nadwyżką w kwocie 1.828.493,16 zł. Wykonanie budżetu za ten okres łączyło się z zaciągnięciem zobowiązań z tytułu kredytu na finansowanie przejściowego deficytu w wysokości 6.000.000,00 zł i dokonaniu spłat zobowiązań dłużnych na kwotę 1.362.930,00 zł (36,6% planu). Skład Orzekający zauważa, że stopień realizacji dochodów poniżej wskaźnika upływu czasu (50%) wskazuje na możliwość wystąpienia znaczących odchyleń realizacji budżetu od planowanych wielkości.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy, zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2026–2044 (stan na dzień 27 sierpnia 2026 r.), zadłużenie Gminy na koniec 2026 r. określono w wysokości 91.838.250,00 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, że zaciągnięcie zobowiązań w 2026 r. spowoduje wzrost zadłużenia Gminy na koniec 2026 r. o 12.026.913,84 zł. W konsekwencji w latach 2026–2029 łączna kwota długu Gminy do planowanych dochodów ogółem pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, wynosi odpowiednio: 138,95%, 126,83%, 117,97% i 109,12%. Z prognozy kwoty długu ujętej w wieloletniej prognozie finansowej wynika, że od 2027 r. dług będzie się stopniowo zmniejszał, aż do jego pełnej spłaty w 2044 r., a źródłem spłaty długu od 2027 r. będą prognozowane nadwyżki budżetu. Skład Orzekający Izby wydał opinie pozytywne z zastrzeżeniami o prawidłowości planowanej kwoty długu w wysokości 75.838.250,00 zł i o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na 2026 rok w wysokości 1.518.843,90 zł (uchwały nr XV/23/2026 z dnia 27 stycznia 2026 r. i nr XV/62/2026 z dnia 2 września 2026 r.).

Planowane w 2026 r. spłaty rat kredytów, pożyczek i wykup obligacji (3.725.860,00 zł) wraz z wydatkami na obsługę długu (4.787.882,00 zł) stanowią 13,69% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki, przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia, wynoszącym 17,37%. W kolejnych latach objętych prognozą wskaźnik planowanych spłat obliczony w oparciu o prognozowane wielkości (relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p.) również nie przekracza dopuszczalnego poziomu zadłużenia. Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie ustawowych relacji istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (dodatniej różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi). Założono, że w latach 2027–2044 nadwyżka operacyjna będzie utrzymana na poziomie powyżej 5,4 mln zł, przy wykonanym w latach 2023–2025 wyniku operacyjnym (różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi) na poziomie odpowiednio: deficyt 3.678.207,32 zł, deficyt 3.934.158,30 zł, nadwyżka 605.485,91 zł i przy planowanym deficycie operacyjnym w 2026 r. w wysokości 2.647.147,17 zł. Skład Orzekający zwraca również uwagę, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w latach 2027–2031 mogą spowodować niezachowanie przez Gminę Prusice relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. Wskaźnik spłaty w tych latach wynosi odpowiednio: 13,34%, 10,80% 9,90%, 9,93% i 11,42%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zadłużenia Gminy wynoszącym odpowiednio: 15,27%, 12,06%, 11,12%, 11,26% i 12,04%.

Skład Orzekający wskazuje na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową. Wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Obniżenie dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki, o którym mowa w art. 243 u.f.p., przy znacznym poziomie zadłużenia Gminy może w konsekwencji

doprowadzić do zagrożenia realizacji zadań publicznych przez Gminę oraz braku możliwości uchwalenia budżetu. Nadmierne zadłużenie Gminy ogranicza możliwości finansowe Gminy i może stanowić ryzyko utraty płynności finansowej.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz odległy termin zapadalności zobowiązania (lata 2037–2044), uznać należy możliwość zachowania przez Gminę ustawowych relacji, o ile realizacja budżetu, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych, nie będzie odbiegać od przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2026–2044 (wg stanu na dzień 27 sierpnia 2026 r.).

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Zarzecka